
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עד שקמתי: קולות נשים עתיקים וחדשים בספרות העברית -
17078

תאריך עדכון אחרון 18-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר תמר הס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Tamar.hess@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום בדוא"ל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

ספרות, ככל אמנות, היא יצירה הצומחת מרצפים של מפגשים ומגעים טקסטואליים. בשיעור זה נקרא יצירות על-אודות ומאת נשים מן המקרא ועד היום. נבחן את השפעתם של זרמים פמיניסטיים שונים על עיצובם מחדש של סוגות, סיפורים ודימויים מן הספרות העברית לדורותיה, מן המקרא, הפיוט והאגדה בספרות בת-ימינו. נקרא מן הווה לאחור.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטית הכרות בסיסית עם רצפים היסטוריים של הספרות העברית באמצעות קריאה מודעת מגדר ופמיניסטית ביצירות על-אודות ומאת נשים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של שיעור זה תדענה התלמידות לזהות רבדים ושכבות שונות בתולדות הספרות העברית באמצעות דיון ביצירות מאת ועל-אודות נשים. השיעור יקנה הכרות בסיסית עם שיטות קריאה פמיניסטיות, וכשיר את התלמידות ליישמן.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סדר השיעורים:

1. "כמו רחל": מהמקרא עד דליה רביקוביץ
2. סיפורים של מגדר: "היא יוסף" מאת נורית זרחי
3. תיקון אמנותי: רות אלמוג והשירה המקראית
4. "נוסח נשי": קמחית, דבורה בארון ו"קטנות"
5. אם תלך: עזיבה, נטישה, נקמה והישארות, מאשתו של דונש בן לברט עד "גלו את פניה"
6. "כל אשה היא פילגש בגבעה"? דינה, תמר, והילה להב
7. אבוקה להאיר את הדרך: עמליה כהנא-כרמון, "נעימה ששון כותבת שירים" ו"הינומה"
8. כוחו של מוטו: והוא האור, ואבדות מאת לאה גולדברג
9. יציאת מצרים: ז'קלין כהנוב, זכרון ודמיון
10. יציאת מצרים: שולמית הראבן, שונא הניסים
11. נשים לומדות: מהרבנית אסנת ברזאני לאמירה הס
12. תפילה ופיוט: מלאה גולדברג עד בכל סרלואי
13. "חלונות מאירים", סרח בת אשר וחנה בת שחר

חומר חובה לקריאה:

ראו ברשימת סדר השיעורים.

לקראת כל שיעורי יש לקרוא את היצירה בה נדון. במערכת המודל יעלו השירים בהם נעסוק, וכן חלק מהסיפורים. לצדם יש לקרוא את היצירות האלו

1. מבחר שירים ב"מודל" מאת רחל בלובשטיין, דליה רביקוביץ, רוחמה וייס, בכל סרלואי, אסנת ברזני, אמירה הס ואחרות. (ראו במערכת המודל)

2. "היא יוסף", שיר וסיפור מאת נורית זרחי, בתוך: אמן המסכות, אור יהודה: כנרת זמורה ביתן, 1993 (ראו קובץ סרוק במודל).

3. רות אלמוג, "תיקון אמנותי", בתוך הקובץ תיקון אמנותי, ירושלים: כתר, 1993; תהילים פרק קיט, ירמיהו פרק יב.

קישור לסיפור ב"פרויקט הסיפור הקצר" במודל

4. דבורה בארון, "קטנות", בתוך: פרשיות, דביר, מהדורות שונות (ראו קובץ סרוק במודל).

5. "אשת דונש בן לברט" (ראו שיר במודל) ורונית מטלון, גלו את פניה, תל-אביב, עם-עובד, 2006.

6. במודל: שיר מאת רוחמה וייס; שופטים פרק יט-כ; הילה להב, עד הבוקר, תל-אביב, הקיבוץ המאוחד, 2014.

7. 3.5 - מרצה אורחת: גב' יעל תמיר: "עקבות" לדן פגיס ופיוטי יניי

8- אבוקה להאיר את הדרך: עמליה כהנא-כרמון, "נעימה ששון כותבת שירים", בכפיפה אחת, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 1966 (ראו קישור במודל).

9. כוחו של מוטו: והוא האור, ואבדות מאת לאה גולדברג (פרקים נבחרים במודל)

10. ז'קלין כהנוב, מתוך: ממזרח שמש (עמודים נבחרים במודל)

11. שולמית הראבן, שונא הניסים, דביר, 1987. ראו במודל קישור לסיפור בפרויקט בן-יהודה.

12. חנה בת שחר, "חלונות מאירים", בתוך: עץ הדודא, הקיבוץ המאוחד, 2013.

חומר לקריאה נוספת:

לקריאה נוספת:

גלית חזן-רוקם, רקמת חיים, תל-אביב, עם-עובד, 1996.

אורלי לובין, אשה קוראת אשה, אור-יהודה: כנרת זמורה ביתן, 2003.

אילנה פרדס, גישה ספרותית פמיניסטית למקרא, תל-אביב, הקיבוץ המאוחד, 1996.

טובה רוזן, ציד הצביה, קריאה מגדרית בספרות העברית מימי הביניים, הוצאת הספרים של אוניברסיטת תל-אביב, 2006.

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 55 %

מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 10 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 15 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות

20 %

מידע נוסף / הערות:

עליכן להגיש יומן קריאה דו שבועי במהלך הסמסטר באנגלית, ובו לפחות 6 רשימות באורך של

כפסקה באנגלית, על רשמי הקריאה שלכן.